

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

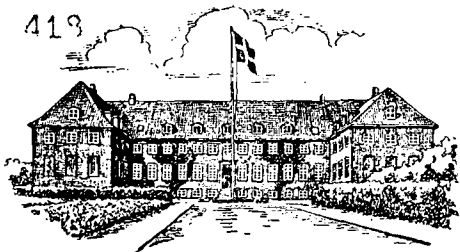
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H. U. H. - Bladet

MEDLEMSBLAD FOR HASLEV UDV. HØJSKOLES ELEVFORENING — MARTS 1952

Ikke en kommenskringle for åndslivet?

Der bliver ofte sagt i disse år, at det er fagskolerne, der har vind i sejlene, de rene højskoler kan ikke klare sig, de unge vil på fagskoler.

Dette bringer mig til at tænke på en replik i en af Holbergs komedier: „Erasmus Montanus“, hvor landmanden Jakob siger til sin lærde broder Montanus: „Hvis ikke videnskaben kan hjælpe os landmænd til bedre avlinger, giver jeg ikke en kommenskringle for hele videnskaben“. Jeg har altid opfattet denne sætning humoristisk, men nu skal man måske tage den for fuldt alvor. Videnskaben, kundskaber, udvidet horisont har ikke mere værdi end en kommenskringle, hvis ikke den kan skaffe os bedre avlinger. Åndslivet har kun værdi, hvis det kan måles i kroner og ører.

Jeg tror ikke, den danske landmand, håndværker eller den unge danske pige er sunket så dybt, at de mener, at de kun har

fået noget ud af et skoleophold, hvis de har rent materielle fordele deraf.

Det var ikke fagskolerne, men højskolerne, der vækkede den danske landbo-stand og gjorde den til en af de dygtigste i verden. Fagskolerne kom til langt senere. „Gør en mand åndeligt levende, så bliver han også dygtig“, sagde Chr. Kold. Det gælder også den dag i dag. De unge skal vækkes for de åndelige værdiers virkelighed, have en udvidet horisont, så bliver de også dygtige og flittige til deres fag.

Derimod er det sjældent, at et menneske, som først er grebet af kun at „skaffe sig bedre avlinger“, samle rigdomme og penge, bagefter virkelig får sans for åndelige værdier; han eller hun vil ofte gå fattige i døden og erkende, at de midt i deres faglige rigdom dog er fattige og elendige og intet fik ud af livet.

Lad os kæmpe for at vore højskoler ikke bliver til fagskoler, men bliver ved med at

være vækkelsesskoler, som vil vække dansk ungdom for livets bedste, dybeste, ja evige værdier. Alle de værdier, som faglig dygtighed kan skabe, kan vi miste fra dag til dag, hvis der bliver krig, eller den dag vi

skal dø, det, vi har erhvervet os af åndelig rigdom, får vi med os. „Har du hørt, at gårdejer Hansen er død i nat“. „Ja, hvor meget efterlod han sig?“ Svar: „alt“.

Johs. Magelund.

»Det vigtigste i livet er ikke at sejre, men at kæmpe høvisk.«

I norsk milieu i otte dage

I tre år har jeg været indbudt til at tale ved forskellige møder i Norge i februar md., men syntes ikke jeg kunne tage afsted midt i et vinterkursus. I år kom der imidlertid dette til, at en gammel elev, Barbara Thøle, som tilmed også har været på 2-årshold, gerne ville, at jeg skulle vie hende til hendes norske premierløjtnant. Begge dele kunne gøres på en ugestid, og tilmed kunne jeg få et glimt af den store olympiade i Oslo, så den 8. februar om aftenen gled jeg med „Skiløberen“ til Oslo. Lørdagen tilbragte jeg på Frognesæteren og Holmenkollen sammen med Ingeborg Baltzersen (50—51) og en norsk bankmand, der kørte os rundt i sin fine bil. Samme nat gik turen ad Sørlandsbanen til vor norske vanskabsskole, Vest Agder ungdomsskole i Kvås, hvor jeg om søndagen skulle tale ved en „Huslyd kveld“, en fest for skolens elever, deres slægtninge og egnens folk. Mange gamle elever husker denne skole fra deres tur derop sommeren 1949. Det var som at komme hjem. H. u. H. har en stor plads i deres hjerter. Mange bånd er knyttet og flere vil blive det i fremtiden. Jeg skal hilse fra hele lærerstaben, Anna Hæge-land og Märta Olsen (sommeren 1949). Et par unge piger kommer i det kommende år til H. u. H., og håndarbejds- og vævelærerinden tænker på at tage gymnastiklederkursus her nu til sommer. Der

var 80—90 elever, som havde „appetit“: to — enkelte dage tre — foredrag om dagen, kunne de tage ind, og de kunne lytte og forstå dansk humor. En dag var jeg i Lyngdal, hvor jeg hos dr. Lande havde en interessant eftermiddag sammen med biskop Skagestad. Til den nybyggede landbrugsskole i Lyngdal, hvor jeg skulle holde nogle foredrag, har norske I.M.-folk hidtil givet 1½ mill. kr. Der fås ingen understøttelse af staten, men alligevel er alt helt moderne. En vældig indsats øves af forstander Haugeland og hans medarbejdere her.

Begge disse skoler, der ligger i den skønne Lyngdal i meget smukke omgivelser, modtager i juli og august feriegæster til meget billige priser. De, der kan rejse via Hirtshals—Arendal, kan arrangere en 3-dages tur i Norge med udflugter, ophold og alt iberegnet for 140—150 kr. Skriv til forstander Stoveland om det, han giver gerne nærmere oplysninger.

Fra Kvås gik turen til det tætbefolkede industricentrum omkring Skien—Porsgrunn, hvor jeg skulle vie Barbara Thøle og Jørgen Longem. Barbaras svigerfader er ingeniør ved Norsk Hydro, de vældige industrianlæg fra Rjukan i Telemarken helt ud til havet. De fremstiller norgesalpeter samt mange andre kemiske produkter, bl. a. tungt vand. Alene fabrikken i Hereya beskæftiger 4—5000 mand med

dette arbejde. Visse gasarter er så farlige at fremstille, at alle lamper og kontakter findes udenfor vinduerne.

Vielsen foregik i Eidanger kirke, i hvis umiddelbare nærhed ungdomsskolen Greenland ligger; jeg fik derfor lejlighed til at se denne skole og tale med forstander Bondevik.

Vielsen i den smukke, gamle kirke var en oplevelse; dansk og norsk ritual er omtrent ens, og den blinde organist spillede pragtfuldt for til salmerne „Jert hus skal I bygge“, og „Det er så yndigt at følges ad“.

Festen i hjemmet formede sig omtrent som en dansk bryllupsmiddag. Barbara Thøle har fået en god mand; han var før premierløjtnant i hæren, nu studerer han til elektroingeniør ved den tekniske højskole i Tronhjem. Interessant var det at høre, at man i Tronhjem også filosofisk prøver at arbejde med de nye resultater indenfor naturvidenskaben. Man er kommet dertil, at man mener, man ikke bør studere teknik alene, men ved siden af ingeniørstudiet også bør have et bifag indenfor filosofisk eller teologisk område. Efterhånden som fysikken trænger længere og længere ind i tilværelsens gåder, tvinges den til også at beskæftige sig med spørgsmålet, hvad der er bagved tilværelsen — livslovene, skaberen, Gud!

Før jeg gled tilbage til København med „Skiløberen“, fik jeg endnu en eftermiddag i Oslo, hvor jeg sammen med lektor Hareide (lederen af Norsk Institut for Kristen Opdragelse) og ca. 130,000 andre var på Holmenkollen for at se skihop. Det blev desværre kun til „fjernsyn“, men det var interessant at opleve en olympiade: hele verden (hvad var der ikke af presse-, films- og radiofolk!) i spændt opmærksomhed følgende, hvad et menneskelegeme kan præstere. Og det er virkelig også vid-

underlige ting, dette menneskelegeme, Guds ypperste skabning, kan præstere: spring ud i luften på 50—60 meter (andre steder kan man springe ca. 90 meter) og så lande i flot glideflugt på skiene.

Høj idealisme ligger bagved de olympiske lege. Det viser følgende ord af stifteren, baron de Coubertin: „Det vigtigste ved de olympiske lege er ikke at vinde, men at deltage. Det vigtigste i livet er ikke at sejre, men at kæmpe høvisk“. Et andet smukt træk var det at se tyskerne optaget i det europæiske broderskab; det gjorde et godt indtryk, da de som de eneste blottede hovederne, da de passerede ærestribunen.

Stående ved Holmenkollen-hoppet diskuterede lektor Hareide, forstander Modalsli og undertegnede længe emnet: sport og kristendom. Jeg tror, vi blev enige om, at det er en meget vigtig opgave at nå sportsungdommen med evangeliet. Den skulle have forudsætning for at forstå, at vort legeme er Guds tempel, og at vi skal ære Gud i vort legeme (1. kor. 6.).

Ikke mange af de 130,000 tænkte vel på at give Gud æren. Sportskuppet, der ligger lige v. s. a. „Hoppet“, ligger som en tavs prædiken, men måske skulle flere kristne unge lade sig uddanne til at lede gymnastik og sport og derved kunne nå de mange sportsflok med evangeliet. Vor gymnastik- og sportslederuddannelse på H. u. H. er et lille skridt i den retning. Men der kaldes på en større indsats for at nå sportsungdommens millioner. Hvad skal vi gøre? **Johs. Magelund.**

Kedeligt!

En eller anden formastelig har, iflg. H. u. H.-bladet, okt. 1951, sagt, at bladet var kedeligt. Så længe N. P. P. sidder i redaktørstolen, er der dog vist ingen fare i den retning. Men indsenderen får det herlige råd at skrive noget, som han i hvert fald selv synes er interessant, og så prøve at få andre til at synes det samme.

Forleden fik jeg — ved synet af en solstråle — et større anfald af oprydningsfeber, tog fat på en stabel blade og sad efter fem minutters forløb ivrigt studerende gamle numre af „H. u. H.“, glemmende oprydning m. m., og frydede mig over alt det liv, der dog kan genopstå af ord og sætninger i sådan et højskoleblad. Guldkorn — hverken mere eller mindre! Mon menneskenes børn skønner helt på den rigdom, der gemmer sig i det trykte eller skrevne ord? Selvfølgelig er det dejligt at lytte, bare lytte og blive revet med (uden strikkepinde, kære hr. Blomgren!), men der er nu noget helt forunderligt også ved at lade bogstaverne tale. Nogle få streger og kruseduller, og se, om man ikke har et helt billedgalleri i sit sind. For nu at blive ved de gamle elevblade: øjet støder på de to små ord „Villa galina“; straks er man i foredragssalen, forstanderen har holdt et af sine inspirerede og inspirerende, frie foredrag, bagefter er vi kommet til at sludre, bl. a. også om en tur ud til omtalte villa, og vi fortæller, at vi tog vejen om ad det skønne sted „Paradisets have“, kaldet; men turen var meget besværlig — og forstanderen bemærker med sit lille, karakteristiske smil: „Jaja — vejen til paradiset er ikke altid let“.

Oplevelser og begivenheder stiger frem, mens man blader. Det bliver til en hel „billedbog uden billeder“, for at citere vor gode H. C. Andersen. Snart er man her, snart dér — nu i haven blandt leende

kammerater og nu i skoven, den store, stille skov; det er i maj, og hele skovbunden er hvid af anemoner, mens løvet er så lysende grønt; her er højtideligt som i en domkirke. Al den fremmedartede skønhed virker betagende på en lille vestjyde, som er vant til nåletræer og vide udsigter. Og så taler de igen, de gode mænd, både højskolens og kirkens, og det bliver til flere billeder. Her kommer Grundtvig i et tidsbillede fra 1813, af „Freden“, det er de dybe malmtoner, der lyder — og Kaj Munk er også med; først véd man ikke, om han spotter os, eller om han er ræd til at kalde; men man bliver snart klar over, at klokkeklangen nok er ægte, ternerne lyder blot lidt anderledes. Det er noget af „Os bærer den himmelske glæde“, der er kommet med.

Her er frihed, og her er respekt for andre — ikke ens, men eet. Hvor er det trygt at tænke på, at denne „herlighedens udvalgte højborg“ endnu består og samler sund, glad ungdom hvert eneste år, og at den stadig vil være en skole for livet — og det står der endnu, mottoet: Nyttig til tjenesten.

Man forstår godt, at udlændinge kommer og studerer højskoleforhold i Danmark. Højskolen kan ikke vurderes højt nok; her er andet og mere end slet og ret lærdom, som naturligvis ingenlunde er at foragte, og selv om tiden visker mange af de kloge, gode ord ud, og dages travlhed („livets handeler“) optager os, så bliver der noget tilbage af en rigdom, der har fæstnet sig dybt i sindet, og som gang på gang dukker op til gavn og glæde — som en solstråle ved vintertid — sat i bevægelse blot ved at kigge i nogle gamle blade. Ordets underfulde magt — det ord, der er ånd bagved!

Paula Jacobsen.

Vi viser Vejen!

Det lyder pralende og gælder måske kun på enkelte områder; men det bør gælde alle vore medlemmer påskedag. Da har vi lejlighed til at vise vej til en stor gave til ungdomsarbejdet. Vi regner med, at alle medlemmer i KFUM og KFUK vil anse det for en ærressag at rejse et stort beløb til arbejdets videreførelse.

Fælleskassen skal udrede lønninger til ca. 100 sekretærer spredt over hele landet; den skal yde tilskud til mange forskellige opgaver. Det sidste budget måtte skæres stærkt ned; skal dette ske igen, går det ud over nødvendigt arbejde.

Vi er overbeviste om, at der er så tilstrækkeligt mange medlemmer med missionssyn og offervilje, at påske-kollekten igen i år bliver forhøjet. Taknemmeligheden overfor menighedens gave bør give os vilje til at vise vejen, når det gælder påskegaven i år. Skal det blive tilfældet, er det ikke nok blot at give af sin overflod, var der offersind hos os selv, skulle der let blandt 85.000 kunne skaffes ½ million til vort budget.

Lad os derfor være enige om, at vi viser vejen påskedag.

Skulle nogle være forhindret i at komme i kirke, opfordrer vi til at aflevere en påskegave til sekretæren eller formanden, som sikkert gerne vil indsende den til fælleskassen. Gaven kan også indsendes direkte på giro 7332.

Lad os forene vore kræfter — også når det drejer sig om penge.

Med venlig hilsen

Orla Møller. Johannes Rasmussen.

Højskolernes

litteraturhistorie?

Kapitler af Dansk Digtning fra Herman Bang til Kaj Munk.

Redigeret af Richard Andersen og S. Haugstrup Jensen.

(Det danske Forlag).

En del højskolelærere har slået sig sammen og har skrevet en slags litteraturhistorie, der er tænkt som en hjælp for lærere og elever i højskolernes danskundervisning.

Det er med stor forventning, man åbner en sådan bog, da vi jo i høj grad savner en folkelig litteraturhistorie, som kan hjælpe med at åbne litteraturens skatkammer for de unge, der ikke har fået den såkaldte højere undervisning.

Man har begrænset sig til at skrive nogle KAPITLER AF DANSK DIGTNING, og dette er måske bogens egentlige fejl. Bogen omhandler perioden fra 1880-erne til ca. 1940 og fremdrager de forfattere fra Herman Bang til Kaj Munk, som udgiverne anser for de betydeligste i hvert faldt set fra højskolens standpunkt. Her ved mister man overblikket over perioden. Jørgen Bukdahl indleder ganske vist med et kapitel: Dansk litteratur at læse og beskrive, men formår ikke at gøre det helt klart. For begyndere er denne indledning sikkert for svær. Resten af bogen består af en række kapitler om enkelte forfattere — udvalget kan man jo skændes om — personligt savner jeg Martin A. Hansen, H. C. Branner og navne fra den sociale Romans verden: Harald Hørdahl, Knuth Becker — og sidst, men ikke mindst lyrikerens mestre som Stuckenberg og Ludvig Holstein. Det er altid farligt at begrænse sig til enkelte digtere, da de så let kommer til at svæve uden for deres samtid som

tidløse væsener. Hertil kommer, at de enkelte læreres begejstring for det opgivne emne måske får dem til at rose lidt for meget hist og her, de enkelte digtere bliver ikke vurderet i forhold til hinanden — men det er jo en uundgåelig svaghed ved en bog, der bygges op med kapitler efter kapitler uden direkte sammenhæng.

En anden svaghed er det, at Jørgen Bukdahls lærdom ikke er den eneste, der gør bogen svært tilgængelig. Bogens enkelte kapitler er ikke altid jævnt nok skrevet — bedst synes mig kapitlerne om Johs. V. Jensen og Jeppe Aakjær at være lykkedes for henholdsvis E. Dahlerup-Petersen og Fridlev Skrubbeltrang, men mange højskolelærere lader sig åbenbart

smitte af de lærde litteraturmagistres sindrige stil og får ikke det store stof lagt helt klart frem, hvad der naturligvis heller ikke er let.

Men bogen betegner alligevel en landvinding, den er overkommelig både at købe og læse for højskolens unge, der er mange dejlige citater, og vil man have en indledning til en af de omtalte digtere, giver bogen sober og tilforladelig besked. Kan man hitte ud af Jørgen Bukdahls indledning — hvor han formummet siger mange gode ting — og kan man lade være med at spekulere på de mange gode forfattere, der ikke er nævnt, vil bogen være en god hjælp til unge og gamle bogorme.

Christian Bærentzen.

Se her!

angående skoleophold i Norge, Sverige og Finland.

I lighed med tidligere år kan unge danske komme på skole i de nævnte lande med statstilskud fra disse lande.

Læs her om fremgangsmåden ved ansøgning:

Hvem kan komme i betragtning?

Det er en betingelse for at komme i betragtning, at man

- 1) er dansk statsborger,
- 2) har gennemgået et 3-måneders kursus ved en statsanerkendt dansk folkehøjskole,
- 3) er velanbefalet af dennes forstander,
- 4) fylder 18 år senest 1. oktober 1952.

Undtagelsesvis vil også andre end tidligere højskoleelever kunne komme

i betragtning, hvis de har en til et højskoleophold svarende uddannelse.

Fremgangsmåden ved ansøgning:

Ansøgeren skal besvare nedenstående spørgsmål i klar opstilling og med tydelig skrift:

- 1) Ansøgerens navn og fulde adresse,
- 2) ansøgerens erhverv,
- 3) ansøgerens fødselsdag og -år,
- 4) hvilken højskole har De besøgt og hvornår?
- 5) hvilken anden uddannelse har De?
- 6) har De ønske om at komme på nogen bestemt højskole?

Tidligere højskoleelever skal sende ansøgning med svar på ovenstående spørgsmål til forstanderen på den højskole, de sidst har besøgt. Forstanderen

videresender ansøgningen til „Norden“. Ansøgeren skal derfor vedlægge ansøgningen en frankeret kuvert adresseret til foreningen Norden, Malmøgade 3, København Ø. Ansøgninger fra højskoleelever kommer kun i betragtning, hvis de indsendes gennem en højskoleforstander.

Ikke-højskoleelever må vedlægge bekræftede afskrifter af anbefalinger og eksamensbeviser.

For Sverige gælder tillige:

- 1) Anvendelsestiden er de vinterkursus, der begynder i slutningen af oktober og varer ca. 5—6 måneder.
- 2) Stipendiet er på 105 svenske kroner om måneden og vil ikke helt kunne dække omkostningerne ved et vinterophold på den svenske skole.
- 3) De, der udtages, vil omkring 1. juli få meddelelse herom samt fornøden nærmere oplysninger om pas, rejse o. s. v. De, der ikke kommer i betragtning, vil også få meddelelse.

For Norge:

Skoletiden er fra sidst i oktober og kursusset varer ca. 6 måneder.

Stipendiet er på 750 norske kroner, deraf 150 kr. til rejseudgifter, skolemateriel og lommepenge. Resten vil ikke helt kunne dække udgifterne ved et højskoleophold.

For Finlands

vedkommende skal tillige oplyses, om man ønsker at besøge en svensk-sproget eller en finsk-sproget højskole.

Værsgo', tænk over, om det er noget for dig og sæt dig så snarest i bevægelse i henhold til foranstående forklaring om fremgangsmåden.

Haslevkredsen i Kbhvn. (H.u.H.)

har møde på K.F.U.K., St. Kannikestræde 19, tirsdag den 1. marts kl. 20.

Hr. sekretær E. Østerby taler. Emne: Tanker fra Jakobs brev.

Velkommen alle.

P. k. v.

Emma Augustinus.

Kolding højskolekreds.

Møde lørdag den 5. april kl. 20 på K.F.U.M.

Forstander L. Christensen, Haslev Landbrugsskole, taler over emnet: Vækelse.

Velkommen alle.

P. u. v.

Chr. Nielsen.

Aalborg:

Haslevstævne Søndag den 27. april. Program i næste nr.

Husk så kontingent 5 kr. Kontonr. 7111.

Og flyt så

bladet i tide og opgiv ny og gl. adresse.

Haslevstævne i »Bethania«, Åkirkeby, søndag den 20. april.

Kl. 15,00 taler lærer Møller Pedersen, Højskolen, og lærer Sv. R. Jensen, Landbrugsskolen, slutter. Derefter hilsen fra skolerne, generalforsamling og frit samvær.

Kl. 18,00 spises medbragt mad.

Kl. 19,30 fælles offentligt ungdomsmøde samme sted. Lærer Jensen taler, og lærer Møller Pedersen slutter.

Hjertelig velkommen

P. h. v.

Mads Pihl.

Odense kalder.

H. u. H.-elever og gamle elever fra Haslev Højskole, Landbrugsskolen og Husholdningsskolen indbydes til sammenkomst hos hr. overlærer Astrupgård, Bülovvej 17, Odense, søndag den 30. marts kl. 20,00. — Værten har lovet at tale. — Sukker bedes medbragt til kaffen.

Kom rigtig mange!

P. k. v.

Kristine Astrupgård.

MÅNEDENS BEGIVENHEDER:

11. februar foredrag om Københavns Indre Mission ved bymissionær Charles Hansen.
12. Kontorchef E. Sivertsen fortalte om den nye Israels stat.
17. Lagtingsmand Jacob Fr. Øregaard — elev 32—33 og 33—34 — om dagligdagens problemer på Færøerne.
19. Redaktør Bæk, Østerdalen i Norge. Natur og folkeliv i Østerdalen.
20. Gymnasielærer Glavis, Athen. Grækenland i dag.
22. Besøg af Sct. Georgsgildet i Haslev. Cand. pharm. Vilstrup Møller fortalte om Sct. Georgsgildets mål.
23. Underholdning for over 100 arbejdsløse fra Haslev. Seminarieforst. Brondbjerg holdt foredrag om Th. Stauning. Bagefter kaffe og frit samvær.
3. marts foredrag om Kirkens Korshær ved sekretær Johs. Johnsen.
5. Moderne dansk lyrik ved tidligere elev på skolen, graver Johs. Kirkegård.

8. Underholdning v. klasse P. „Glimt af Danmark i 100 år“.

Til et særligt kjolesynings- og håndarbejdskursus

til sommer har vi allerede indmeldt en halv snes, men da der kan være 15 på holdet, kan man endnu nå at melde sig. Der gives 24 timer om ugen i kjolesyning og tilskæring samt 4 (muligvis 10) timer i håndarbejde. Vi har antaget en ny lærerinde foruden fru Pagh Pedersen til denne undervisning. Dette kursus er i første række til dem, der gerne vil lære at sy, dernæst en hjælp for dem, der har nogle forudsætninger til at lære at undervise andre, f. eks. på ungdomshjem, fredeshjem og lign. steder.

Der kan søges amtsunderstøttelse til dette kursus. Skriv efter nærmere oplysninger.

Til 2. års holdet 1952-53

er allerede indmeldt 9, og 3 går og tænker på at være med, så vore gamle elever kan regne med, at det bliver gennemført. Var det ikke en ide at benytte den lejlighed til yderligere cygtiggørelse?

Amtsunderstøttelsen til sommer

er rigelig, og praktisk talt alle kan få 50 % af udgifterne til et højskoleophold. Nogle tror, at de er kommet for sent, fortæl dem at man kan søge lige til 1. maj. Vi har indmeldt 50 og håber at få 60-70, som vi plejer.

